

РЕШЕНИЕ

№ 53

гр. Търговище, 20.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ в публично заседание на тринадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: БИСЕРА Б. МАКСИМОВА

при участието на секретаря ЖОРЖЕТА СТ. ХРИСТОВА
като разгледа докладваното от БИСЕРА Б. МАКСИМОВА Търговско дело № 20233500900039 по описа за 2023 година

Производството е по реда на глава 32 от ГПК. Иск с правно основание в разпоредбата на чл. 274, ал. 2 от КЗ /отм./.

Производството е образувано по депозирана искова молба от ЗД “БУЛ ИНС” АД, ЕИК *****, гр. София, р-н Лозенец, Джеймс Ваучер, 87, представлявано от Стоян Станимиров Проданов и Крумов, чрез пълномощника адв. М. И. Г., СЪДЕБЕН АДРЕС: Гр. София, бул. “Джеймс Ваучер 87”, тел. *****, 91981224, ПРОТИВ Е. Я. М., ЕГН *****, гр. В. обл. Шумен, ул. “В.З.” № 16 като наследник на В.Е.Я., ЕГН *****, гр. Антоново, ул. „Н.Н.” № 32, за сумата от общо 111 204, 40 лева.

В исковата молба се твърди следното: На 18.10.2014 г. около 02.20 ч. по третокласен път III - 204 в района на км.49+937 в посока от с.Славяново към с.Долец, общ.Попово се е движил л.а. Фолксваген голф с рег. № Т **** НТ, управляван от В.Е.Я., неспособен водач на 22 г. със скорост около 110 км/ч., в резултат на което причинил ПТП, в което загинал. По отношение на управлявания от наследодателя на ответницата автомобил към датата на ПТП е била налице действаща застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, обективирана в полица № *****, сключена на 18.06.2014 г. с крайна дата на покритие 02.01.2015 г., издадена от ЗД „БУЛ ИНС“ АД. Тъй като гореописаното ПТП представлява покрит риск от

полицата, на основание чл. 432, ал.1 КЗ едно от пострадалите в ПТП-то лица, а именно: А. И. Ангелов завел срещу дружеството пряка осъдителна искова претенция за обезщетяване на понесените от него имуществени и неимуществени вреди, настъпили при застрахователното събитие. В резултат на това било постановено Решение по гр.дело № 4342/2015 г., по описа на СГС и въззивно гражданско дело № 1544/2018 по описа на Апелативен съд София /л. 98-л. 110 от делото/, с което дружеството било осъдено да заплати на пострадалото лице следните суми: - 72 000 лева, представляващи застрахователно обезщетение за търпени неимуществени вреди, ведно със законната лихва от 18.10.2014 г. до пълно плащане, - 5 120.00 лева, представляващи застрахователно обезщетение за търпени имуществени вреди (разноски за лечение), ведно със законната лихва от 6.03.2015 г. до пълно плащане.

За горните суми в полза на пострадалия е издаден изпълнителен лист от въззивния съд, въз основа на който било образувано при ЧСИ Н.Н. с район на действие ОС гр. Добрич, изп. д. № 179/2018, в хода на което дружеството претърпяло принудително изпълнение и платило сума в размер на общо 66 223,10 лева, с което погасило задълженията си по изпълнителното дело за главници, лихви и разноски. Отделно доброволно заплатило сумата от 44 981,52 лв.

Предвид изложеното, ищецът моли съда да постанови решение, с което да осъди ответницата Е. Я. М., ЕГН*****, гр. В. обл.Шумен, ул. "В.З." № 16 като наследник на В.Е.Я., ЕГН *****, да заплати на ЗД „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК ***** сумата от 111 204,40 лева, представляваща регресно вземане по чл. 500, ал.1, т.1 от КЗ във връзка със заплатено застрахователно обезщетение по повод застрахователно събитие от 18.10.2014 г., представляващо покрит риск по полица „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, ведно със законната лихва върху исковата сума от датата на депозиране на исковата молба до пълно плащане. Претендират се разноски в производството. Правят се доказателствени искания.

В срока по чл. 367, ал.1 от ГПК не е постъпил писмен отговор от ответницата.

Относно допустимостта на предявения иск и неговата правна квалификация, съдът съобрази следното:

Регресното право на застрахователя по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите по чл. 274, ал. 1 и ал. 2 КЗ /отм./ и чл. 500, ал. 1 и ал. 2 КЗ представлява право на застрахователя да получи от застрахования платеното на пострадалото, респективно увреденото лице обезщетение, ако е осъществено някое от предвидените в посочените разпоредби основания. Регресното право на застрахователя срещу застрахования не е същинско застрахователно право, подобно на суброгацията по общия състав, предвиден в чл. 213 КЗ /отм./ и чл. 410 КЗ. То не е част от застрахователното правоотношение, а възниква по силата на закона при наличие на някое от регламентирания в действащата правна уредба основания. В предвидените в отменения Кодекс за застраховането и сега действащия Кодекс на застраховането основания се касае до освобождаване на застрахователя от задължението му към застрахования. Регресното право възниква тогава, когато застрахователят се освобождава от отговорност по застрахователния договор /към застрахования/ на основания, посочени в закона – умишъл, употреба на алкохол, наркотици и др. То възниква спрямо застрахования от момента на деликта, тъй като законодателят свързва наличието на основанията по чл. 274, ал. 1 и ал. 2 КЗ /отм./ и чл. 500, ал. 1 и ал. 2 КЗ /умишъл, алкохол, липса на правоспособност за управление и др./ именно с този момент. При всеки случай на управление на МПС водачът е длъжен да се съобразява с действащите към него момент правила за движение по пътищата, предвидени в ЗДвП, ППЗДвП, с разпоредбата на чл. 45 ЗЗД и съответните специални разпоредби в Кодекса за застраховането, относими към управление на застрахованото МПС. Регресното право се урежда от закона, действал към момента на неговото пораждане, момента на осъществяване на относимите към него обстоятелства, а този момент е застрахователното събитие по риска „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Наличието на предвидените в чл. 274 КЗ /отм./ и чл. 500 КЗ основания за възникване на регресното право не освобождава обаче застрахователя от отговорността по риска „Гражданска отговорност“ към третото увредено лице, поради което той дължи обезщетяване на вредите, претърпени от него. Моментът на плащането на обезщетението на увреденото лице определя не възникването, а изискуемостта на регресното притезание. /В този смисъл Решение № 20 от 02.04.2021 година на ВКС, Търговска колегия, Второ отделение по т. дело №

2695 по описа за 2019 г./.

Съдът приема, че искът е допустим на базата на изложените в исковата молба твърдения, като правната квалификация на същия е чл. 274, ал. 2 от КЗ /отм./.

В съдебно заседание ищецът не изпраща представител. Постъпила е молба за гледане на делото в негово отсъствие. Представят се писмени доказателства. Поддържа се предявения иск.

В съдебно заседание ответницата не се явява.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, представени с исковата молба, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

По фактите съдът съобрази следното:

На 18.10.2014 г. около 02.20 ч. по третокласен път III - 204 в района на км.49+937 в посока от с.Славяново към с.Долец, общ.Попово се е движил л.а. Фолксваген голф с рег. № Т **** НТ, управляван от **В.Е.Я.**, неспособен водач на 22 г. със скорост около 110 км/ч., в резултат на което причинил ПТП, в което загинал. По отношение на управлението от ответника автомобил към датата на ПТП е била налице действаща застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, обективизирана в полица № *****, сключена на 18.06.2014 г. с крайна дата на покритие 02.01.2015 г., издадена от ЗД „БУЛ ИНС“ АД. На основание чл. 432, ал.1 КЗ едно от пострадалите в ПТП-то лица, а именно: **А. И. Ангелов** завел срещу дружеството пряка осъдителна искова претенция за обезщетяване на понесените от него имуществени и неимуществени вреди, настъпили при застрахователното събитие. В резултат на това било постановено Решение по гр.дело № 4342/2015 г., по описа на СГС и въззивно гражданско дело № 1544/2018 по описа на Апелативен съд София /л. 98-л. 110 от делото/, с което дружеството било осъдено да заплати на пострадалото лице следните суми: - 72 000 лева, представляващи застрахователно обезщетение за търпени неимуществени вреди, ведно със законната лихва от 18.10.2014 г. до пълно плащане, - 5 120.00 лева, представляващи застрахователно обезщетение за търпени имуществени вреди (разноски за лечение), ведно със законната лихва от 6.03.2015 г. до пълно плащане.

За горните суми в полза на пострадалия е издаден изпълнителен лист от

въззивния съд, въз основа на който било образувано при ЧСИ Н.Н. с район на действие ОС гр. Добрич, изп. д. № 179/2018, в хода на което дружеството претърпяло принудително изпълнение и платило сума в размер на общо **66 223,10 лева**, с което погасило задълженията си по изпълнителното дело за главници, лихви и разноски. Отделно доброволно заплатило сумата от 44 981,52 лв.

Видно от представеното удостоверение за наследници на В.Е.Я., единствен негов наследник по закон е майка му – ответницата Е. Я. М., ЕГН *****, настоящ адрес в гр. В. обл. Шумен, ул. “В.З.” № 16. Няма данни по делото, че същата се е отказала от наследството на сина си. Същата е била конституирана като трето лице-помагач по гр.дело № 4342/2015 г., по описа на СГС, респ. - въззивно гражданско дело № 1544/2018 по описа на Апелативен съд София на страната на ЗД “БУЛ ИНС” АД, ЕИК *. Съгласно разпоредбите на чл. 223 от ГПК постановеното решение има установително действие в отношенията на третото лице и насрещната страна. **Това, което съдът е установил в мотивите на решението си, е задължително за третото лице в отношенията му със страната, на която помага или която го е привлякла.**

Видно от мотивите на съдебното решение по гр.дело № 4342/2015 г. по описа на СГС се установява следното: „От изслушаната САТЕ се установява, че причина за ПТП са действията на водача на л.а. Фолксваген голф В.Я. при избора на скоростта на движение в условия на мокра пътна настилка, наличие на паднали листа в района на гора и неадекватната реакция при движение на автомобила в гранични условия на странично плъзгане и занасяне. Същият се е движел с превишена, несъобразена скорост, която не е намалил след първото занасяне на автомобила. **Управлявал е автомобила без СУМПС.** Така водачът е нарушил чл. 20 ал. 1 , чл.21 от ЗДвП, **чл. 150 от ЗДвП.** В мотивите на въззивното решение по въззивно гражданско дело № 1544/2018 по описа на Апелативен съд София също се отбелязва, че В.Е.Я. е управлявал автомобила без СУМПС – факт, който бил известен на всички лица, участващи в произшествието.

Съгласно разпоредбата на чл. 274, ал. 2 от КЗ /отм./ застрахователят има право да получи платеното обезщетение от лицето, управлявало моторното превозно средство без свидетелство за управление. Съобразявайки

посоченото, съдът намира, че са налице предпоставките на чл. 274, ал. 2 от КЗ /отм./, за да се поради правото на застрахователя да претендира платеното на А. И. Ангелов обезщетение от наследника на причинителя на увреждането.

Относно размера на исковата претенция, съдът съобрази следното:

Относно обхвата на паричното вземане на застрахователя при реализиране на неговото регресно право срещу застрахования в хипотезата на чл. 274 от КЗ /отм./ е формирана непротиворечива практика на ВКС - решение по т.д. № 705/2009 г., II т.о., решение по т.д. № 244/2010 г. на ВКС, I т.о. Възприетото становище в посочените съдебни актове на ВКС е в смисъл, че застрахователят има право на регрес срещу застрахования и за платените лихви за забава, считано от настъпване на застрахователното събитие до датата на съобщаване на обстоятелствата по чл. 224, ал. 1 КЗ; правото на вземане на застрахователя възниква от момента на извършеното от него плащане на пострадалото лице; последица от неизпълнение на задължението на застрахования за уведомяване на застрахователя за обстоятелства, водещи до възникване на гражданска отговорност, е именно възможността застрахователят, с право на регрес, да претендира от застрахования заплата от него лихви за забава.

При упражняване на регресното право на застрахователя срещу застрахования, в хипотезата на чл. 274, ал. 2 КЗ /отм./, застрахователят може да претендира платените на третите увредени лица обезщетения за забава от увреждането до плащането.

В конкретния случай се установява, че с Решение № 7545/10.11.2017 г., постановено по гр.д. № 4342/2015 г. по описа на СГС, I ГО, 11-ти с-в, ищецът е осъден да заплати на А. И. Ангелов, на осн. чл. 226, ал. 1 КЗ /отм./ сумата от 45 000 лв., ведно с лихвата за забава от 18.10.2014 г. до окончателното изплащане, представляваща обезщетение за причинени от ПТП на 18.10.2014 г. неимуществени вреди – болки и страдания от телесни повреди, и сумата 3200 лв., ведно със законната лихва от 06.03.2015 г. до окончателното изплащане, представляваща обезщетение за имуществени вреди, причинени виновно от застрахован при ответника по застраховка „гражданска отговорност” на автомобилистите със застрахователна полица № ***** с водач В.Е.Я.. С решение по въззивно гражданско дело № 1544/2018 по описа на Апелативен съд София съдът е осъдил застрахователя да заплати на А. И.

Ангелов за обезщетение за неимуществени вреди разликата от 45 000 лв. до 72 000 лв. /допълнително 27 000лв./, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 18.10.2014 г. до окончателното ѝ заплащане, и за обезщетение за имуществени вреди за разликата от 3 200 лв. до 5 120 лв. /допълнително 1920 лв./, ведно със законната лихва върху сумата от 6.03.2015 г. до окончателното ѝ изплащане. Като краен резултат ищецът е бил осъден да заплати на А. И. Ангелов сумата от 72 000 лева обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 18.10.2014 г. до окончателното ѝ заплащане, както и сумата от 5 120 лв. обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва върху сумата от 6.03.2015 г. до окончателното ѝ изплащане или общо 77 120 лева, ведно със съответните лихви и разноси.

По делото са представени писмени доказателства, от които е видно, че за част от присъдените суми /45 000 лева/ е образувано изпълнително дело № 179/2018 по описа на ЧСИ Н.Н. с район на действие ОС гр. Добрич. Приложено е платежно нареждане за заплатена в хода на производството сума от общо 66 223,10 лева като изпълнителното производство е прекратено по искане на вискателя. Допълнително е заплатена и сумата от 44 981,42 лв с 3 броя преводни нареждания, както следва: - С платежно № FT18284291636865 от 11.10.2018 г. е заплатена сума в размер на 11 920,42 лв. по сметка на И.А.М. с посочено основание – решение по дело № 1544/2018 на АС; - С платежно № FT18284291610070 от 11.10.2018 г. е заплатена сума в размер на 26 000 лв. по сметка на М.Д.Я. с посочено основание – решение по дело № 1544/2018 на АС; - С платежно № FT18332249060046 от 28.11.2018 г. е заплатена сума в размер на 7 061 лв. по сметка на А. И. Ангелов. Общо заплатената от ищеца сума е в размер на 111,204.52 лева. Искът е предявен за сумата от 111 204.40 лева и е изцяло основателен.

Относно разноските: Ищецът е представил списък на разноските, който кореспондира на приложените по делото доказателства за направата на тези разходи, а именно: 4 448.18 лева държавна такса и 11000 адвокатско възнаграждение с ДДС. Разноските следва да бъдат възложени в тежест на ответницата.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Е. Я. М., ЕГН *****, гр. В. обл.Шумен, ул. “В.З.” № 16, в качеството ѝ на единствен наследник по закон на В.Е.Я., ЕГН *****, бивш жител на гр. Антоново, да заплати на ЗД “БУЛ ИНС” АД, ЕИК *****, гр. София, р-н Лозенец, Джеймс Ваучер, 87, представлявано от Стоян Станимиров Проданов и Крумов, чрез пълномощника адв. М. И. Г., съдебен адрес: гр. София, бул. “Джеймс Ваучер 87”, тел. *****, 91981224, сумата от **111 204.40** /сто и единадесет хиляди двеста и четири лева и 40 ст./ лева, представляваща заплатеното от ЗД “БУЛ ИНС” АД, ЕИК *****, на А. И. Ангелов – ищец по гр.д.№ 4342/2015 г. по описа на СГС, I г.о., 11-ти с-в, обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 05.04.2023 година до окончателното ѝ плащане, на основание чл. 274, ал. 2 от КЗ /отм./, както и направените в настоящото производство разноси в размер на 15 448.18 лева.

Решението подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок от съобщаването му на страните пред Апелативен съд-Варна.

Съдия при Окръжен съд – Търговище: _____